

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۳		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

فلسفه

۱	<p>😊 تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:</p> <p>الف) معنای فلسفه نزد عموم مردم، تبیین عقلانی امور و پدیده‌ها است. ب) « وجود و ماهیت » از مسائل علوم تجربی هستند. ج) مهم‌ترین بخش فلسفه، فلسفه‌ی اولی یا مابعدالطبیعه است. د) نام یکی از کتاب‌های ارسطو « تئتوس » است.</p>	۱
۱/۲۵	<p>😊 جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</p> <p>الف) افلاطون، را « فیلسوفوس » معرفی می‌کند. ب) اگر کثرت نبود نمی‌توانستیم اشیاء و امور را از یکدیگر دهیم و اگر وحدت نبود نمی‌توانستیم آنها را با توجه به میان آنها دسته بندی کنیم. ج) آنچه بیش از هر چیز ذهن اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، بود که در جهان طبیعت رخ می‌داد. د) افلاطون گوهرهای اصیل و جاودانه‌ای را که موجودات این جهان بدل آنها هستند، می‌نامد.</p>	۲
۰/۷۵	<p>😊 هر یک از عبارت‌های زیر، متعلق به کدام شخصیت است؟ (یکی از موارد داخل کادر، اضافه است.)</p> <p>الف) انسان معیار همه چیز است. ب) هیچ چیز را نمی‌توان شناخت. ج) دوبار نمی‌توان در یک رودخانه گام نهاد.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>گرگیاس ، هراکلیتوس ، سقراط ، پروتاگوراس</p> </div>	۳

😊 به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۰/۵	از نظر افلاطون، دو ویژگی معرفت حقیقی چیست؟	۴
۰/۵	« طبیعت جسم » را از نظر ارسطو تعریف کنید.	۵
۰/۲۵	سقراط انسان‌ها را به تأمل در کدام گوهر الهی وجودشان، دعوت می‌کرد؟	۶
۰/۵	یکی از اتهام‌های سقراط را که ملتوس در دادگاه مطرح کرد، بیان کنید.	۷
۰/۵	پیام سروش دلفی چه بود؟	۸
ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی دوم		

باسم تعالی

سؤال‌های امتحان نهایی درس:	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۳	تعداد صفحه: ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

۹	تعیین کنید در تمثیل غار افلاطون، منظور از هر یک از موارد زیر چیست؟ الف) زندان غار (ب) پرتو آتش (ج) اشیاء و انسان‌های بیرون از غار	۰/۷۵
😊 به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		

۱۰	دو دیدگاهی را که در فلسفه‌ی حقوق، در پاسخ به سؤال «چرا باید انسان‌های مجرم مجازات شوند؟» مطرح می‌شود، بنویسید؟	۱
۱۱	از نظر سقراط از چه چیزهایی نباید هراسید؟	۰/۵
۱۲	منظور ارسطو از «ماده یا هیولا» چیست؟ با ذکر مثال بنویسید.	۱
۱۳	ارسطو «وظیفه‌ی یک فیلسوف» را چه می‌داند؟	۰/۵

منطق

۱۴	😊 تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد: الف) ملاک برتری انسان نسبت به سایر موجودات، همان قدرت تفکر او است. ب) مفاهیم «گره» و «کتاب» هر دو مفاهیمی کلی هستند. ج) مفاهیمی که جزء ذات و حقیقت یک مفهوم دیگرند «عرضی» نام دارند. د) نقیض قضیه‌ی «هر الف ب است»، «بعضی الف ب است» می‌باشد. ه) در قیاس اقترانی اگر حدّ وسط در مقدمه‌ی اول، موضوع و در مقدمه‌ی دوم، محمول باشد «شکل چهارم» است. و) قضایایی که در «جدل» به کار می‌روند، مشهور یا مُسَلَّم و مورد قبول مخاطب می‌باشند. ز) «پزشک بودن» برای انسان «عرض عام» است.	۱/۷۵
----	---	------

۱۵	😊 جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) دانشی که طرز کار ذهن را در عمل تفکر تشریح می‌کند، «.....» نام دارد. ب) انسان در فعالیت فکری خود، دو کار انجام می‌دهد که عبارتند از: «تعریف» و «.....» ج) از میان چهار قسم تعریف، «حدّ.....» به شناخت دقیق‌تر یک موضوع می‌انجامد. د) سخنی که ظاهری استدلال‌گونه دارد و از «صورت» یا «.....» غلط استفاده می‌کند «.....» نام دارد. ه) اگر در قضیه‌ی حملی موضوع، یک شخص یا یک شیء یا یک مجموعه‌ی خاص باشد، به آن «.....» می‌گویند. و) «استقرا» استدلالی است که در آن، ذهن انسان از جزئی به «.....» سیر می‌کند.	۱/۷۵
----	---	------

۱۶	😊 در سؤال‌های زیر، پاسخ درست را انتخاب کنید: الف) در علم منطق، به مفهومی که می‌خواهیم آن را تعریف کنیم، می‌گویند. (۱) معرف (۲) معرف ب) کامل‌ترین تعریف برای «انسان» کدام است؟ (۱) حیوان ناطق (۲) حیوان راه‌رونده	۱/۵
----	--	-----

ادامه‌ی سؤال‌ها در صفحه‌ی سوم

باسم تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته‌های: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سؤال‌های امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۳		سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲	

ردیف	سؤال‌ها	پاسخ‌نامه دارد.	نمره
------	---------	-----------------	------

ج) اگر به جای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده و شرح دهیم به آن — می‌گویند	(۱) شرح اسم	(۲) تعریف منطقی
د) در شکل دوم قیاس اقترانی، چند ضرب منتهج وجود دارد؟	(۱) شش	(۲) چهار
ه) اگر در برهان از علت به وجود معلول پی ببریم، برهان است.	(۱) آئی	(۲) لمّی
و) سرایت دلن حکم یک موضوع به موضوع دیگر، به دلیل مشابَهت آن دو با یکدیگر را — می‌گویند.	(۱) تمثیل	(۲) استقرا

😊 به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۱۷	تعیین کنید که هر یک از موارد زیر، مصداق کدام یک از نسبت‌های چهارگانه، می‌باشد: (تساوی، تباین، مطلق، من وجه) الف) کاغذ - سفید ب) کیف - کفش	۰/۵
۱۸	«موضوع» را در قضیه‌ی مقابل، تعیین کنید: «پایتخت ایران، تهران است.»	۰/۲۵
۱۹	نوع هر یک از قضایای شرطی منفصل را مشخص نمایید: الف) عدد طبیعی یا زوج است یا فرد. ب) این میوه یا زردآلو است یا سیب.	۰/۵
۲۰	متضاد قضیه‌ی «هر الف ب است» را بنویسید.	۰/۲۵
۲۱	با توجه به قضیه‌ی مقابل، موارد خواسته شده را بنویسید: «هیچ ب ج نیست.» الف) تداخل تحت تضاد ب) عکس مستوی	۱
۲۲	شرایط نتیجه بخش بودن شکل اول قیاس اقترانی را بنویسید.	۰/۵
۲۳	استدلال زیر، شکل چندم قیاس اقترانی است؟ و چرا نتیجه ندارد؟ «بعضی کتاب‌ها مفید نیستند. هر کتابی خواندنی است.»	۰/۵

😊 به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:

۲۴	الف) از میان کلیات پنج‌گانه «نوع» را تعریف کنید. ب) اگر منطق ابزار استدلال بشری است، چرا با کاربرد آن نمی‌توان به دانش جدیدی دست یافت؟ ج) از میان صنعت‌های پنج‌گانه «شعر» را تعریف کنید. د) در استدلال زیر چه مغالطه‌ای به کار رفته است؟ «شیر مایعی خوراکی است. شیر حیوانی درنده است. پس: مایعی خوراکی حیوانی درنده است.» ه) قیاس استثنایی را تعریف کنید.	۲/۵
----	--	-----

جمع کل ۲۰

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۳ / ۶ / ۱۳۹۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

فلسفه		
۱	الف) صحیح ب) غلط ج) صحیح د) غلط	(هر مورد ۰/۲۵)
۲	الف) سقراط ب) تمیز (یا تشخیص) - همانندی (یا مشابهت) ج) تغییر یا دگرگونی د) مثل (یا مثال)	۱/۲۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۳	الف) پروتاگوراس ب) گرگیاس ج) هراکلیتوس	۰/۷۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۴	خطاناپذیری (یا صحت و درستی) - به امور پایدار تعلق داشتن (یا ثبات و دوام)	۰/۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۵	یک نوع علت فاعلی درونی (۰/۲۵) به عنوان مبدأ حرکت و سکون در خود اجسام (۰/۲۵)	۰/۵
۶	نیروی عقل	۰/۲۵
۷	انکار خدایان (یا از خدای جدید سخن گفتن)، یا: همراه کردن جوانان (یا دور کردن جوانان از آئین پدرانشان)	۰/۵
۸	هیچ کس از سقراط داناتر نیست.	۰/۵
۹	الف) عالم محسوسات (یا طبیعت) ب) نیروی خورشید ج) عالم مُثَل	۰/۷۵ (هر مورد ۰/۲۵)
۱۰	۱- اعتقاد به مجرم بودن: در صورتی که انسان را دارای روح (یا فطرت یا اراده‌ی آزاد) بدانند. ۲- اعتقاد به عدم مجرم بودن: در صورتی که انسان را تابع شرایط (یا موجودی مجبور) بدانند.	۱ (هر مورد ۰/۵)
۱۱	از چیزهایی که نداند برای آدمی سودمند است یا زیان آور.	۰/۵
۱۲	وجود بالقوه یا مایه‌ی اولیه است (۰/۲۵) که در اثر تغییر و تحول (۰/۲۵) به فعلیت می‌رسد. (۰/۲۵) مانند: تخم مرغ که به جوجه تبدیل می‌شود. (یا هر مثال صحیح دیگر). (۰/۲۵)	۱
۱۳	تفسیر جهان از افق علل چهارگانه	۰/۵
ادامه‌ی پاسخ‌ها در صفحه‌ی دوم		

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۶ / ۳	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
منطق			
۱۴	الف) صحیح و) صحیح	ب) صحیح ز) غلط	ج) غلط د) غلط ه) صحیح (هر مورد ۰/۲۵)
۱۵	الف) منطق ه) شخصیه	ب) استدلال و) کلی	ج) تام د) ماده-مغالطه (یا سفسطه) ه) هر مورد ۰/۲۵
۱۶	الف) ۲ ب) ۱	ج) ۱ د) ۲ ه) ۲ و) ۱	هر مورد ۰/۲۵
۱۷	الف) من وجه ب) تباین	هر مورد ۰/۲۵	
۱۸	تهران		
۱۹	الف) حقیقی هیچ الف ب [نیست]	ب) مانعه الجمع هر مورد ۰/۲۵	
۲۰	هر مورد ۰/۲۵		
۲۱	الف) ندارد (۰/۲۵) ب) هیچ (۰/۲۵) ج) ب (جابجایی ۰/۲۵) د) نیست (۰/۲۵)	۱	
۲۲	موجب بودن صغرا (۰/۲۵) - کلی بودن کبرا (۰/۲۵)		
۲۳	شکل سوم (۰/۲۵) - به دلیل سالبه بودن صغرا (یا موجب نبودن صغرا) (۰/۲۵)		
۲۴	الف) مجموع جنس و فصل (۰/۵) ب) زیرا منطق صورت اندیشه را ارزیابی می کند، در حالیکه پیشرفت علوم به ماده و محتوای آنها است. (۰/۵) ج) سخن خیال انگیزی (۰/۲۵) که باعث تأثر روحی مطلوب در مخاطب می شود. (۰/۲۵) د) عدم تکرار حد وسط (یا به یک معنی نبودن کلمه «شیر» در مقدمات - یا نداشتن حد وسط) (۰/۵) ه) قیاسی است که نتیجه‌ی استدلال یا نقیض نتیجه در یکی از دو مقدمه آمده است. (۰/۵)		
۲۰	جمع نمره		

☑ نتیجه:

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با عرض تشکر و خسته نباشید.

مژده نصیری...